שמועה רביעית-חמישית – שנה שלישית – שיעור 1א – מבוא לדרושי ראש השנה

פתיחה

זו השנה השלישית שאנו לומדים את מערכת הדרושים של שמועה רביעית חמישית. השמועה הזו מהווה את חלק הארי בכתבי האר"י. רוב בניין ומניין של הדרושים גם בהאצלה וגם בשער הכוונות שייכים למערכת הזאת. בשנה הראשונה עסקנו בדרושי ההאצלה, וקצת בדרושי כוונות. בשנה הקודמת עסקנו בדרושים של ביאור האר"י להנהגת התורה, מבראשית עד ספר דברים. ראינו איך התנועות של הפרצופים והמוחין שמתבארים במערכת הזאת משתקפים בהנהגת המטא-היסטוריה. איך מבריאת העולם, הדברים הללו הולכים ונבנים, ומתגלים- פרצופי רחל, פרצופי לאה, הנהגת הדורות השונה, גילוי הארות אמא ואבא לאורך כל הנהגת התורה, משתקפים בכל המבנה של התורה, בפערים בין ספר דברים לספר ויקרא ושמות, וכן הלאה. ראינו הנהגות שונות ותנועות שונות בתוך התורה שמשתקפות כתוצאה מתנועות שונות של גילוי הפרצופים. השנה נתרכז יותר בדרושי שער הכוונות. נצטרך לחזור ולהרחיב גם דרושים ממערכת ההאצלה ולפעמים נראה איך זה משתקף בתוך התנועות הגדולות של ההיסטוריה היהודית. סביר להניח שלא נסיים את זה השנה.

המבנה הכללי של דרושי ראש השנה

רוב דרושי הכוונות, הציר המרכזי של מערכת הכוונות של חודש תשרי וחגי תשרי, שייך למערכת שלנו, לכן ננצל את ההזדמנות ללמוד את דרושי החגים, באופן יותר סיסטמי. זו הזדמנות לא רק להעביר שיעור לקראת ראש השנה/יו"כ, אלא ללמוד יותר ביסודיות את המערכת של דרושי החגים, מראש השנה עד סוכות.

אנסה לעשות קצת סדר בדרושי ראש השנה. הפתיחה לדרושים עוסקת בהנהגות שונות שקשורות לימים של ראש השנה ועשרת ימי תשובה. אבל קודם כל, ישנה פתיחה של קטע אותו האר"י עצמו ביאר. בו הוא התבונן במבנה התפילה ובמשמעות של ראש השנה. הפתיחה של יחידת הדרושים של ראש השנה, שייך ל"שמועה ראשונה". כתיבת האר"י בעצמו, כנראה ממצרים, שמסביר לעצמו, "נתתי את ליבי", עבודה שבלב זוהי תפילה, להתבונן בסידור. האר"י מתבונן בתפילה ומנסה להבין למה פה כתוב ככה ופה כתוב ככה. ביחידה הפותחת הוא מתחיל להציב את היסוד הראשון. זה קטע שהוא חלק מהעולם השלם, בו האר"י במצרים מתחיל לייצר ולסדר את תורת הקבלה. זה מה שאחר כך יצא בספר "אהבת שלום" ככתיבת מורי זלה"ב- שער שלם שכולו כתיבת האר"י במצרים.

מדרוש א', מתחילים הדרושים שמהרח"ו מסדר. הדרוש הראשון הוא דרוש כללי, הוא עוסק במה זה ראש השנה, מה זו שנה? שנה של קיץ? שנה של חורף? השנה מצד רבי יהושע- בניסן נברא העולם, והשלכות לכך שבתשרי נברא העולם. ראש השנה מנקודת המבט של הזעיר אנפין. ראש השנה מנקודת ההתחלה של הנקבה. זה הוא הדרוש הראשון. מתוכו נלמד היום. זה דרוש א', ובמסגרתו הוא מסביר את מבנה החודשים, חודשי חורף, חודשי קיץ, ואיך זה בנוי.

הדרוש השני עוסק בשאלה למה יש שני ימים של ראש השנה. בו האר"י שאנחנו לא עושים שני ימים בראש השנה מספק, כמו שלכאורה זה נראה בהבנה הנגלית. אלא אנו עושים שני ימים של ראש השנה בגלל שעם חורבן המקדש הפנימיות נפרדה מהחיצוניות. אז נוצר ראש השנה של הפנימיות- יום א', וראש שנה של החיצוניות-יום ב'. כך אנחנו חוזרים על כל תהליכי ראש השנה פעמיים, ודנים

מימדים אחרים בהוויה שלנו. אנחנו מתקנים, דנים, עובדים על אזורים שונים. האזור היותר נשמתי שלנו הוא יום א׳, והאזור ששייך יותר למערכות החיים החיצוניות שלנו הוא יום ב׳. אם ארצה לכוון את עצמי בראש השנה יותר, אז ביום א׳ יותר אעסוק בתיקון הנשמתי שלי, בעבודה הנשמתית שלי, במסע הנשמתי שלי בעולם, ובדין שלי אל מול עד כמה אני מגשים את הנשמה שלי ועד כמה לא- עד כמה אני מגשים את הרצון האלוקי שרצה בנשמתי, במלכות שניתנה לה. ביום השני אעסוק יותר בהתגלות שלי במרחבי החיים, בית, עבודה, משפחה, חברה, עמ״י בכללותו בחיצוניות העולמות. לאו דווקא מתוך קשב למקום הנשמתי שלי, אלא למקום בו אני מופיע בתוך החיים, והחיים מופיעים במשותף יחד איתי. איפה אני נמצא שם ואיפה כולנו נמצאים שם. זה הדין של היום השני. הפיצול הזה נולד עם חורבן המקדש. שלאחריו הפנים והחוץ לא מסונכרנים. בזמן המקדש, כשעמ״י בארצו, הפנים וחוץ היו מסונכרנים. היום, בעקבות החורבן, משהו הופר במערכות היחסים בנינו.

דרוש ג׳ עוסק במה שיהיה המרכז של הדיון שלנו, נושא הנסירה.

ההיבטים הרבים של ראש השנה

כשאנחנו עוסקים בראש השנה אנחנו יכולים לדבר על היבטים שונים בראש השנה. זה אחד החגים הכי פחות ברורים. בתורה זה ״יום זיכרון״, ״זיכרון תרועה״. על ״יום הזכרון״ הלבישו עוד המון עניינים: הוא יום הזכרון, יום בריאת העולם, יום המלכת ה׳, יום הדין, יום בריאת האדם, ויום בריאת האישה, שזה עניין בפני עצמו. כ״כ הרבה התרחשויות שקשורות אחת בשני, שכולן כלולות בתוך היום הזה.

כשאנחנו רוצים לכוון בראש השנה על מה אנחנו באים לעבוד, יש עולם שלם של התרחשויות אליו אנחנו יכולים לכוון את עצמנו. אפשר לכוון את עצמי לבריאת העולם, או לבריאת האדם, או לבריאת האישה-כבריאת הזכר והנקבה, שזו גם בריאה של האדם מחדש, כי נבראת הזוגיות, יום לידת קין והבל, זה עוד עניין, בלידת הילדים נהיינו גם הורים. יום המלכת ה׳, יום הדין, יום המשפט ויום הזכרון, בו עולים כל הגלגולים ונדונים מחדש כל שנה ושנה. יש כ״כ הרבה דברים שמכוונים אותנו לאזורים והיבטים שונים של ההוויה שלנו ביום הזה. כל זה משתקף גם בכוונות. בכוונות האר״י יש כוונות שמתייחסות שפונום להיבטים שונים על הרצף הזה. יש עבודות שמתייחסות לרבדים יותר חיצוניים, או לרבדים יותר פנימיים, לשלבים שונים בתהליכי צמיחת המציאות. עולם שלם כנוס במה אני אברא בראש השנה, בהתרחשות שנמשכת לתוך ההיסטריה ביום הזה. יש כאן המון התרחשויות עומק שכולן קשורות ובעלות דינמיקה משותפת, אבל הם רבדים אחרים של המציאות.

חזרת העולם בראש השנה אל נקודת הראשית

במה שמופיע בתור הדרוש הפותח את שער הכוונות, מה שנקרא פתיחה, שמועה הראשונה, כתיבת ידי האר״י במצרים, האר״י מתאר את מה שקורה בראש השנה:

> *״עניין ראש השנה ויום הכיפורים נתתי אל ליבי לחקור ולתור בעניין זה, שתקנו חז״ל בג׳ ראשונות וג׳ אחרונות... עוד נמצא שנית קרוב אל האמור וזה לשונו, עניין ראש השנה ויום הכיפורים, נתתי את ליבי לחקור ולתור בעניין תפילת ראש השנה ויום הכיפורים לעבוד את בוראי עבודה שבלב זאת התפילה בימים הנוראים אלו שהמלך העליון יושב על כסא דין...״*

האר"י מתבונן בתוספות השונות ועונה:

"ויראה לי, כי בכל ראש השנה חוזר האצילות העליונה לכמות שהיה בתחילת בריאת העולם"

העולם חוזר לנקודת הראשית שלו. זאת נקודת המוצא של האר"י לכל מה שהוא יגיד מכאן ואילך. אנחנו לא נמצאים רק בשנת תשפ"ג, אלא ראש השנה של תשפ"ג חוזר לדפוסי היסוד של מצב ההוויה בעת הבריאה וחוזר על הריתמוסים של ראשית הבריאה. לכן כשמגיע ראש השנה, אני לא פוגש את העולם רק בתשפ"ג, אלא אני פוגש אותו מבחינה מסוימת חוזר אל תנועות ההיווצרות שלו בהן הוא נוצר בעת ההבראות של המציאות. בעת הבראות האדם, בעת הבראות האישה, בעת הבראות חטא אדם הראשון, וקין והבל, גם לשם אנחנו נחזור, להתמודד עם נקודת החטא. העולם בהרבה מובנים חוזר כריתמוס על תהיליכי היסוד שלו, כמו שאנחנו חוזרים בפסח על תהליכים של פסח שקרו בעת יצירת מצרים.

ברור שאנחנו לא חוזרים לשם נקיים, אנחנו חוזרים לשם מתוך העולם בו אנו חיים, עולם שאחרי החטא. אבל אנחנו חוזרים לשם, אנחנו נקשיב לדינמיקות הבסיס האלה, איך הן חוזרות ומאתגרות אותנו או קוראות לנו לעבד אותן מחדש מנקודת המצב שבה אנחנו נמצאים, בעולם שלאחר חטא אדם הראשון.

זו נקודת הבסיס של כל הדרוש של ראש השנה. הרעיון שבראש השנה העולם חוזר לנקודת ההבראות הראשונה, ודפוסים חוזרים לנקודת ההתחלה, יכול לפגוש אותנו בצורות שונות. היא יכולה לפגוש אותנו ביום הבריאה של העולם או ביום בריאת האדם. כשהעולם נברא, בגן העדן, האלוקים אמר לו "לעבדה ולשמרה" ולא הייתה שם האישה. האר"י, בדרושים שלנו שהם הדרושים המרכזיים של מערכת הכוונות של רביעית חמישית, שם את הדגש בראש השנה לא על בריאת העולם, ולא על בריאת האדם, אלא על בריאת האישה. זה הדגש והמרכז של ראש השנה. בריאת האישה כמרכז של התנועה היהודית.

אנחנו אומרים בראש השנה: "אם כבנים אם כעבדים". זה אומר שכבר בראש השנה עצמו אפשר לגעת בנקודת הבנים, צדיקים גמורים נחתמים לאלתר. צדיקים גמורים כבר בראש השנה חוזרים לפנים בפנים. הבינוניים מחכים לתהליך הארוך, שיהיה מראש השנה ועד שמיני עצרת. אלה פרצופים שונים. פרצוף לאה, שהוא הצדיק, חוזר לפנים בפנים כבר בראש השנה. הוא עובר נסירה ותיקון ופנים כבר בראש השנה. מכאן ואילך כל הייחודים שיקרו מראש השנה ועד שמיני עצרת, יהיו ייחודים של יעקב עם לאה, או של זעיר אנפין עם לאה. לעומת זאת, בתיקון פרצוף רחל, שהוא הפרצוף המרכזי, צריך לחכות ולעבור תהליך ארוך מראש השנה, ועד שמיני עצרת. הבינוניים ברחל, הצדיקים נמצאים בלאה.

סדר הדרושים

לסיכום: פתיחה.

דרוש א'- עניין כללי של שני ראשי שנה, ומשמעות החודשים ובתוכם גם תהליכי הנסירה.

דרוש ב'- למה יש שני ימי ראש שנה.

דרוש ג'- תהליך הנסירה.

דרוש ד'- עוסק בענייני התפילה, שקשורות למשמעות "שמאלו תחת ראשי" בראש השנה, לעומת שבת ויום חול.

דרוש ה'- עוסק בעייני עליות התפילה של ראש השנה, מול עליות היום חול ועליות השבת וימים טובים.
דרוש ו'- עוסק בכוונות פרטיות יותר של התפילה, מרכזה בברכת אבות וכוונות הרי"ו ואחר כך כל סדרי כוונות התפילה.

דרוש ז'- עוסק כבר בתקיעות השופר, כעניין נסירת הקולות והדיבור.

דרוש ח'- עוסק בתקיעות השופר כהתעוררות מהדורמיטא.

דרוש ט'- עוסק בכוונות פרטיות של השופר.

יש לנו דרושי פתיחה, של שני ראשי השנה, שני הימים של ראש השנה, של כוונות הנסירה, של עליות התפילה, ותקיעות השופר. זה המבנה של הדרושים.

א' עוסק בשני ראשי השנה, ב' עוסק בלמה יש שני ימים לראש השנה, ג' עוסק בכוונות הנסירה ובהבנת עשרת ימי תשובה כתהליך הנסירה. אלה דרושי מבוא במובן מסוים. דרוש ד' וה' עוסקים באופן כללי בעליות התפילה. דרוש ו' עוסק בכוונות פרטיות של התפילה. דרוש ז', ח' וט' עוסקים בתקיעות שופר. זה המבנה הכללי, ובתוכו יש בלגן. לא בהכרח שהדרושים האלה ממשיכים אחד את השני, יש בחינות שונות, יש עבודת התפילה, יש עבודת התקיעות, הן לא בהכרח מחוברות אחת לשניה. המלכות שאנחנו עוסקים בה בתפילה היא לא בהכרח המלכות שנעסוק בה בתקיעת שופר. האם התפילה והתקיעות בהכרח קשורות אחת לשניה? חייבים לתקוע עשר תקיעות שופר, כדי לצאת מדאורייתא, יחד עם מלכויות זכרונות ושופרות? או שאפשר לומר מלכויות זכרונות ושופרות בנפרד, להתפלל תפילת ראש השנה בנפרד, ולתקוע תקיעות שופר בנפרד? יוצאים ידי חובה. חז"ל חיברו אותם. ברור שיש עניין לחבר אותם ביחד, אבל אם במקום אחד יש לי מניין, ובמקום אחר יש לי שופר? איך אני אתקע ואשמע תקיעות שופר? בנפרד, ואת התפילה אני אעשה בנפרד. זה גם בלגן שלם בראשונים. מה היחס בין התקיעות דמיושב לתקיעות דמעומד? המעומד זה על סדר התפילה, והמיושב זה לא על סדר התפילה, ובמה יוצאים ידי חובה? במיושב או במעומד? תקיעות השופר הן חובת היום, אבל חוץ מזה יש עניין של תפילה גדולה בראש השנה, ויש עבודות של התפילה, ויש עבודות של השופר, ומי אמר שהם לגמרי מחוברים? אולי זה תהליכים מקבילים ומשלימים? אל תחיו באשליה שהכל רצף אחד, והכל מדבר על אותו דבר, אחרת לא תוציאו את הראש. זה נכון בכל כתבי האר"י, וגם פה במיוחד. הבלגן חוגג. דרושי התפילה עוסקים בעולם של התפילה, שיש לו דינמיקות ייחודיות משלו. יכול להיות שהוא גם יהדהד עם השופר, אבל הם לא בהכרח שזה אותו דבר.

זו התמונה הכללית, של הצורה בה בנויים דרושי ראש השנה, זה גם ימשיך הלאה ליום כיפור וסוכות. יש לנו המון התרחשויות- בריאת העולם, בריאת האדם, בריאת הזכר והנקבה ובריאת האישה, השיבה לפנים והייחוד, שקורות בראש השנה, יש לזה גם ההשלכות לעולם שאחרי החטא, והדין והמשפט ויום הזכרון של הגלגולים שעולים. יש לנו המון אירועים.

ההיבטים השונים של המלכות

יש בעיית יסוד נוספת שמטרידה אותנו. אנחנו מדברים על המלכות, יום המלכת ה', יום תיקון

המלכות. יום הנסירה של המלכות, תיקון המלכות כנקבה, בעולם נשי, בניית המימד הנשי שלנו מול ה׳. זה המהלך שלנו. כולו נמצא על רצף אחד של תנועות מלכותיות. אם אני עוסק בצד הראשון, תנועת ההבראות של המציאות, תנועת ההבראות של המציאות היא גילוי מלכות ה׳, ״כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו״. עצם ההבראות היא גילוי מלכות ה׳, וגילוי כבוד ה׳ שמופיע בבריאה. גם בגילוי של הקב״ה לאברהם אבינו, וכריתת ברית המילה, יש גילוי מסוים של המלכות, כמערכת יחסים בין אברהם ועמ״י שכלולים בו לקב״ה. בריאת האישה היא גם סוג של מלכות. אבל לא מלכות במובן של בריאת העולם, אלא מלכות מסוג אחר, מלכות של מערכות יחסים, של פנים, של קשר, של זוגיות. המילה מלכות משתקפת בביטויים שונים. יש מלכות כהתגלות שלי החוצה אל הזולת, בריאת העולם, גילוי ככיסא כבוד. יש מלכות כמערכות יחסים של זכר ונקבה. יש מלכות של קשר של זכר ונקבה שהוא קשר של פוריות, וההמשכת חיים. יש קשר של דיבור ושיח, שזה גם כן חלק ממלכות, מלכות פה, תורה שבע״פ. גם את בריאת העולם ובריאת האישה, ניתן לקרוא בצורה כזאת. העולם נברא בדיבור, וגם בזוגיות יש שיח של דיבור וקול. זו רק דוגמא לעומק המורכבות של המלכות. למה אנחנו מתכוונים? על איזה סוג מפגש מדובר? המלכות עוברת תהליכים מאוד מורכבים, ארוכים, ורבי פנים אצל האר״י. הבריאה כולה היא מלכות של ה׳, בכל ספירה יש מלכות, על היסוד יש מלכות, הנקבה כולה היא מלכות, יש מלכות של עולם חיצוניות, יש של פנימיות. ויש מלכות של גוף, ויש מלכות של קול, ויש מלכות של תודעה. גם בעולם התודעתי יש מלכות, כשאני חושב ואני מגלה את המחשבות שלי, זה גם מלכות. יש מלכות כביטוי, ויש מלכות כצורך, כתשוקה, כחסר, כבקשת נפש. זאת גם מלכות.

לכן, כשאנחנו מדברים אצל האר״י על תיקון המלכות בראש השנה, על נסירת המלכות, האר״י לא יעצור כל פעם להגיד על איזה מלכות הוא מדבר. זאת תהיה הבעיה שלנו, להבין על מה הוא מדבר. קל וחומר כשנגיע לנסירה. המלכות מתנסרת, אבל איזו מלכות מתנסרת? מלכות של הפנימיות או מלכות של החיצוניות? המלכות במובן הגוף, במובן הקול, במובן השפתי, או במובן התודעתי? במובן הכי חיצוני? המלכות מתגלה, נוכחת ומתרחשת בהמון רבדים של המציאות. כל מקום נבנה אחרת, מופיע אחרת, מארגן אינטרקציה אחרת. לכן, תוך כדי שאתם לומדים את הדרושים של ראש השנה, אתם צריכים להיות יותר קשובים למצב בו המלכות נמצאת. על איזה רובד של מלכות מדובר. צריכים להיות סבלניים לתהליך הזה. תכפילו את זה בכך שיש גם לאה וגם רחל, ותבינו שקשה לדעת האם מדובר על רחל או לאה, ובאיזה נקודת יחסים ביניהן מדובר. צריך סבלנות, כי כשלומדים את האר״י ברציפות הכל שטוח, סלט נוראי. אי אפשר להבין כלום- למה דרוש ו׳ לא מסתדר עם דרוש ג׳, והוא לא מסתדר עם חלקו הראשון, וכן הלאה. האר״י לא דיבר איתנו, הוא דיבר אל מהרח״ו, וגם זה היה צריך ביאור יותר.

חשוב שתבינו את התמונה הכוללת, שהרבה פעמים מבלבלת את לומדי האר״י כשהם באים ללמוד את דרושי ראש השנה. אנחנו עוסקים במלכות, המלכות עוברת מסע שלם. ידוע בספרים של קבלת הראשונים, ש״אבן מאסו הבונים הייתה לראש פינה״. אחד הדברים הבעייתיים במציאות זו השקיפות של המלכות. יש לה המון מסעות שהיא עוברת עד שהיא מגיעה לכדי הכרה.

התמונה הרחבה של התפתחות המלכות

אנחנו הרבה פעמים כבר מספרים את הסיפור מנקודת המבט שיש כבר זכר ונקבה, והם עומדים אחור באחור, וצריך לנסר אותם. אבל זה לא התחיל ככה. זה כבר שלב מאוד מתקדם, בו אני עומד כאדם, ויש לי זהות זכרית בנויה, ויש לי תודעה של גדלות, אני אדם גדול ובוגר. ויש לי כבר מימד

נשי מפותח. נסתר, אולי מודחק, אבל קיים, יש לו עולם שלם, גדול. עכשיו הגעתי לשלב שאני צריך לנסר אותם לקראת החתונה.

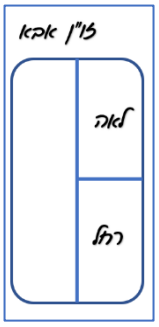

זו"ן ואבא עומדים אחור באחור. היא, מבחינתנו כביכול, עומדת או מלא קומתו, או לפחות בנויה לו עד החזה ומטה, שזה פרצוף רחל. אם זה מלא קומתו, אז אנחנו כבר מחילים מבחינת השמועה שלנו גם את פרצוף לאה. הגעתי רק לשלב שהגיע הזמן שאני אפסיק להדחיק את קיומם של בני המין השני ואתחיל לנוע לכדי הכרה, הפרדה, מפגש. אפסיק לחשוב שאני מושלם והכל קיים בתוך עצמי, ואבין שמשהו חסר לי בחיים, ואני מוכן לצאת למסע לקראת מפגש איתו.

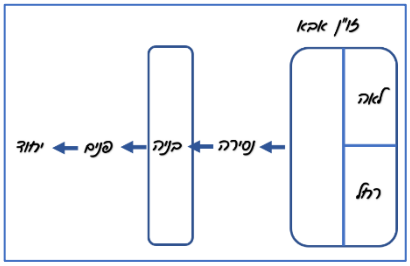

אז אני אנוע לשלבים שנקראים נסירה, ובניין, שבו המלכות תעבור תהליכי בניה, ומפגש של פנים, וייחוד. אבל באמת, לא התחלנו מכאן. התחלנו מזה שהייתי פעם עובר, ואז הייתי יונק, ואז הייתי מתבגר, זה שלבים שונים. ואז הגעתי לגיל הזה. איפה המלכות הייתה בכל השלבים האלה? צריך למצוא איפה אפי נמצא, איפה המלכות נסתרת. איפה היא הייתה בזמן העוברות של המציאות, איפה היא קיימת ביניקה, איפה היא קיימת בשלבים הראשונים של ההתבגרות. דרושי ראש השנה, מנקודת המבט של הנסירה, מספרים את כביכול כמו שחז"ל אומרים, שאדם נברא בצביונו, בוגר, כבר בגיל 18. נולד מוכן לצעד הבא. לעבדה ולשמרה. אבל אנחנו יודעים שהמציאות עוברת הרבה שלבים בדרך לשם. ספר בראשית מתחיל בפרק א', ופרק א' לא מתחיל באדם. בפרק ב' האדם כבר מרכזי בנקודת המבט של הסיפור. אבל התחלנו בפרק א', בתוהו ובוהו וחושך על פני תהום ובריאת העולם, רק ביום השישי הגענו לאדם. גם האדם עצמו בעולם שאנחנו חיים בו עובר תהליכים שלמים של עיבור ויניקה וגדילה לקראת השלב שבו נגיע לשלב הנסירה. גם האישה עוברת את השלבים האלה. יש לה שלבי עיבור ויניקה, ובניין הצמיחה הנשית שלה בגילאי ההתבגרות, והמחזור שמתחיל להופיע, ואז היא נבנית אל תוך קשר. אלו שלבים שגם שם המלכות עוברת את המסעות שלה.

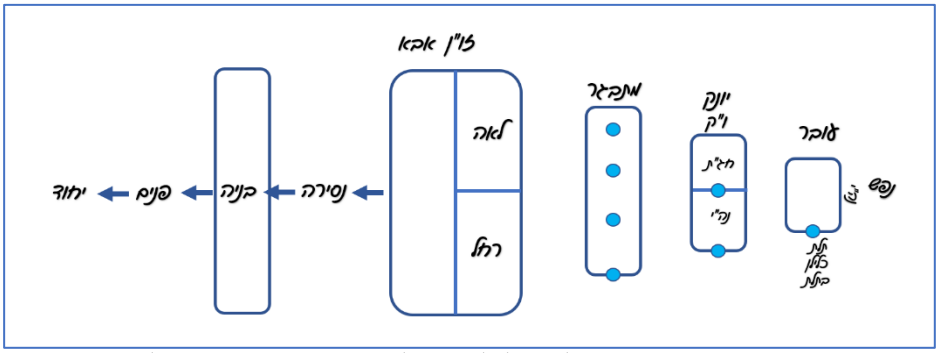

בעיבור, הז"א נמצא במצב שנקרא "תלת כלולין בתלת", הנה"י הם הפעילים הדומיננטיים, זו ההופעה של המרחב הנפשי של הרוח, החג"ת מכוסים וכלולים בתוך הנה"י, כי לא רואים עדיין את הרוח בצמיחתה ובהתפתחותה, היא עדיין במצב עוברי, כנוס, נפשי. המלכות נסתרת על היסוד. נקודה על היסוד.

ביניקה הוא גדל לו' קצוות, ומתפתחת בתוכו גם קומת הנה"י וגם קומת החג"ת, גם קומת הצרכים וגם קומת הרגשות הולכות ומתפתחות בשלבי הינקות שלו. המלכות תופיע גם ביסוד, ואולי יהיה לה גם ניצנים בתפארת.

בהמשך הגדילה המלכות תופיע גם על הדעת, וגם בתפארת וגם ביסוד יתחילו להופיע ניצנים. האר״י אומר שיש עוד שורש למלכות, גם כשהיא נמצאת בעולם הבריאה. בזולתיות. בהופעה החוצה.

בכל התהליכים הללו המלכות עדיין לא פרצוף, היא נקודה. נקודה שכלולה בתוך הפרצוף של הרוח. היא מתחילה לרוץ על ציר האמצע של האדם. תחת הבריאה- הזולתיות, היסוד, התפארת, והדעת, אלו 4 ראשי השנה. ארבעת הראשים של המלכות. זה שלב מאוד מוקדם, שלבים של העיבור והיניקה ותהליכי הגדילה הראשונית, בהם היא לא מגיעה לכדי עולם של פרצוף.

השאלה היא מאיפה אתה רוצה לספר את הסיפור? אפשר לספר את הסיפור כמו שזה מתואר בפרק ב׳ כשהאדם כבר בוגר, ואפשר לספר סיפור קצת יותר ארוך, משלבים מוקדמים יותר של העולם ושל האדם. שהוא תחת מצבים של מוחין דקטנות, של מוחין דעיבור, מוחין דיניקה, של ראשית הגדילה של החיצוניות, והמסע אל עבר הפנימיות והפנים.

יש דרושים בדרושי ראש השנה שמתחילים את הסיפור פה, ויש דרושים שמתחילים את הסיפור פה. צריך להקשיב באופן יותר רחב, כשאנחנו בתיקון המלכות, מאיפה אנחנו מתחילים לספר את הסיפור. נקודת המלכות לא מתחילה בתור שפה שכבר מאורגנת לתוך שיח של זכר ונקבה.

מלכות זה הצורך שלי בהכרה של הזולת. מתחת לכיסא הכבוד, כיסא הכבוד הוא בעולם הבריאה. היכולת שלי להכיר את עצמי דרך היציאה אל מחוץ לעצמי. דרך זה אני מתחיל ללמוד מי אני ומה אני, איך מכירים אותי, איך נוצר אור חוזר מהזולתיות אלי, הבריאה, קודש קודשים דבריאה, שם שורש המלכות הראשון.

המלכות בנקודת ההתקשרות, ביכולת שלי לחוש חסר, נצרך, סיפוק צרכים ברמה הנפשית הוא סוג מפגש ראשוני שלי כילד עם המלכות. הצורך שלי בתקשורת רגשית, זו המלכות על התפארת, זה מרחב התקשורת הרגשית שנפתח ומתחיל לייצר בתוכי את המפגש הזולתי, לא רק במה אחרים חושבים עלי, אלא בעצם זה שאני לומד לנהל אינטרקציות רגשיות. היכולת לייצר מלכות על הדעת, זה המקום שבו אני מודע, מודע לעצמי דרך שיח עם האחר, מודע למה אני חושב, רוצה ומרגיש. כל זה עדיין לא פרצוף, זה חלק מהאיכויות של האינטרקציה.

בצעד הבא, זה יתחיל להפתח כעולם שלם. להכיר בזה שיש לי נפש, יש לי צרכים, ויש לי מרחב שלם שזקוק לקבלה, להכרה, יש לי גם צרכים נפשיים ורגשיים ושל שיח חשיבתי, מילולי, אינטלקטואלי. זה חלק מהשלם שלי. הצורך שלי להכיר שיש לי גם מקום לבטא וגם מקום לקבל. עכשיו הגענו למקום בו יש לי כבר מלכות בנויה, ואולי היא אפילו קיבלה פרצוף. יש לה מורכבות, שפה, שפה לעולם הרגשות שלי, לא רק צורך שצועק כשהוא רעב לאמא, בשלב הינקות. לא רק דחף להתקיים. לא רק אינטרקציות רגשיות שאין לי שפה בשבילן ואין לי עולם בשבילן, ואין להן פנים ופרצוף, ואין להן מערכת שלמה של איך אני מרגיש, של מובנות ומודעות רגשית שקיימת בתוכי. אין לי עולם של חשיבה מפותח ומורכב. אלו דברים שהולכים ונבנים ואפשר לראות בהם התפתחות פרצופית. אבל זה שלב הרבה יותר מאוחר.

עכשיו הוא יוכל להתנסר לנקבה וזכר. בו אחד יקח את המקום שיתן את הדגש על המקום שמביא את הצורך ביחס הנפשי, ביחס רגשי, ביחס השיחתי, התודעתי. גם פה לכל אחד יש את המקום בו הם הם היו כלולים אחד בשני לפני כן. צריך להיות עם סבלנות לתמונה הגדולה. גם כשנעסוק בדרוש מסוים שעוסק בנסירה, אל תשכחו שלא מכאן החיים מתחילים. יש לחיים היסטוריה. יש דרושים שממש יעסקו בזה. כמו בפתיחת דרוש ו׳, כמו בפתיחה עצמה של המהרח״ו, שהאר״י אמר לו להגיד

את מסכת ראש השנה כי יש בה ארבעה ראשי שנים, כנגד ארבעת השרשים.

כל התהליך הזה, מתחילתו ועד סופו, יכול להיות חלק מהעבודה בראש השנה. השאלה היא במה תבחר להתמקד. אפשר להתמקד בתיקוני המלכות השורשיות, והמסע שלהם, אפשר להתמקד בשלב של עולם היניקה והעיבור, כי בריאת העולם היא מצב שיותר דומה לעולם העיבור, של עולם אילם, טבעי, קיים, עם דחף הישרדותי והמשכי. בריאת האדם יכולה להיות גם עולם של יניקה. יניקה מפותחת, אז נראה את האדם כחלק מהעולם המלאכי, וכמו המלאכים, עולם של יניקה, עולם של פעולה, שירות, יצירה, או אפילו עולם של בחירה חופשית במסגרת המקום הזה של האני הרוחי הבוחר והיוצר. זה יום בריאת האדם. כמו המלאך, שבא לפה בשביל לעבוד עבודה. לשרת שירות, להצמיח את החיים, לבחור, ליצור, להמשיך שפע לעולם. אני יכול לקרוא את ראש השנה כיום בריאת המלאכים, יום בריאת האדם בהמשך לתנועת המלאך. יום המטטרון, יום שמות מ״ב.